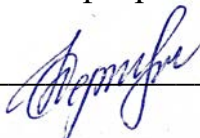

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Донецький національний університет економіки і торгівлі
імені Михайла Туган-Барановського

ЗАТВЕРДЖЕНО
на засіданні кафедри маркетингу,
менеджменту та публічного
адміністрування
Протокол №1 від 29.08.2022 р.
Завідувач кафедри

 Н.С. Іванова

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«УПРАВЛІНСЬКІ РІШЕННЯ»

Ступінь: бакалавр

Кількість кредитів ECTS 5

Розробник: Іванова Н.С.
доцент, д.е.н.

2022 – 2023 навчальний рік

1. Опис навчальної дисципліни

1. Опис дисципліни

Найменування показників	Характеристика дисципліни
Обов'язкова (для студентів спеціальності "назва спеціальності") / вибіркова дисципліна	Обов'язкова (для студентів освітніх програм «Менеджмент», «Маркетинг», «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність», «Фінанси, банківська справа та страхування»)
Семестр (осінній / весняний)	осінній
Кількість кредитів	5
Загальна кількість годин	150
Кількість модулів	1
Лекції, годин	28
Практичні / семінарські, годин	28
Лабораторні, годин	-
Самостійна робота, годин	94
Тижневих годин для денної форми навчання:	
аудиторних	4
самостійної роботи студента	6,7
Вид контролю	залік

2. Програма дисципліни

Метою дисципліни «Управлінські рішення» є формування у здобувачів вищої освіти сучасного наукового світогляду та системи спеціальних знань у сфері управлінських рішень.

Завдання дисципліни полягає в теоретичній і практичній підготовці здобувачів ВО у сфері управлінських рішень; **формуванні вмінь та навичок: визначення** поняття і сутності управлінських рішень, їх сутності, ролі та значення; **визначення** вимог та особливостей особи, що приймає рішення; **дослідження** стадій та етапів процесу прийняття управлінських рішень; **аналіз моделей** процесу прийняття управлінських рішень та **технологій розроблення** управлінських рішень; **застосування методів** прийняття управлінських рішень в умовах визначеності, ризику; та невизначеності; **реалізації** управлінських рішень; **прийняття** рішень за сферами управління; **визначення** якості та ефективності управлінських рішень.

Предмет: загальні закономірності, принципи формування, функціонування та розвитку системи розробки, прийняття та реалізації управлінських рішень.

Зміст дисципліни розкривається в темах:

Тема 1. Управлінські рішення. Їх сутність, роль та значення

- Тема 2. Особа, що приймає рішення.
- Тема 3. Стадії та етапи процесу прийняття управлінських рішень
- Тема 4. Моделі процесу прийняття управлінських рішень
- Тема 5. Технології розроблення управлінських рішень
- Тема 6. Методологія прийняття управлінських рішень
- Тема 7. Методи прийняття управлінських рішень в умовах визначеності
- Тема 8. Методи розроблення управлінських рішень в умовах ризику
- Тема 9. Прийняття управлінських рішень в умовах невизначеності
- Тема 10. Реалізація управлінських рішень
- Тема 11. Прийняття рішень за сферами управління
- Тема 12. Якість та ефективність управлінських рішень

Опанування дисципліни дозволяє забезпечити:

1) формування:

– загальних програмних компетентностей:

визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов'язків;
здатність бути критичним і самокритичним.

здатність виявляти ініціативу та підприємливість;

здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями;

здатність генерувати нові ідеї (креативність);

здатність діяти відповідально та свідомо;

здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу;

здатність до адаптації та дії в новій ситуації;

здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

здатність застосовувати отримані знання у практичних ситуаціях;

здатність працювати автономно;

здатність працювати в команді;

здатність проведення досліджень на відповідному рівні

здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово

знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності;

навички використання інформаційних і комунікаційних технологій;

– фахових програмних компетентностей:

вміння визначати функціональні області організації та зв'язки між ними;

здатність аналізувати й структурувати проблеми організації, формувати обґрунтовані рішення; знаходити оптимальні шляхи щодо їх розв'язання, формувати обґрунтовані рішення та забезпечувати їх реалізацію в умовах невизначеності та ризику із застосуванням комп'ютерних технологій та програмного забезпечення;

здатність аналізувати поведінку ринкових суб'єктів та визначати особливості функціонування ринків;

здатність аналізувати результати діяльності організації, зіставляти їх з факторами впливу зовнішнього та внутрішнього середовища;

здатність визначати вплив функціональних областей маркетингу на результати господарської діяльності ринкових суб'єктів;

здатність визначати і виконувати професійні завдання з організації діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур;

здатність визначати перспективи розвитку організації;

здатність визначати та описувати характеристики організації;

здатність визначати, обґрунтовувати та брати відповідальність за професійні рішення;

здатність використовувати теоретичні положення маркетингу для інтерпретації та прогнозування явищ і процесів у маркетинговому середовищі;

здатність до бізнес-планування, оцінювання кон'юнктури ринків і результатів діяльності у сфері підприємництва, торгівлі та біржової практики з урахуванням ризиків;

здатність застосовувати економіко-математичні методи та моделі для вирішення фінансових задач;

здатність застосовувати комп'ютерні технології та програмне забезпечення з обробки даних для вирішення економічних завдань, аналізу інформації та підготовки аналітичних звітів в різних сферах (в т.ч. фінансів, банківської справи та страхування);

здатність застосовувати комп'ютерні технології та програмне забезпечення з обробки даних для вирішення економічних завдань, аналізу інформації та підготовки аналітичних звітів;

здатність здійснювати ефективні комунікації;

здатність ініціювати створення бізнесу, формулювати бізнес-ідею створення та розвитку суб'єктів бізнесу в умовах невизначеності і ризику;

здатність критично аналізувати й узагальнювати положення предметної області сучасного маркетингу;

здатність логічно і послідовно відтворювати отримані знання предметної області маркетингу;

здатність обирати та використовувати відповідні методи, інструментарій для обґрунтування рішень щодо створення, функціонування підприємницьких, торговельних і біржових структур;

здатність обирати та використовувати сучасний інструментарій менеджменту;

здатність оцінювати виконувані роботи, забезпечувати їх якість та мотивувати персонал організації;

здатність оцінювати інформацію, що використовує підприємство стосовно її достовірності та об'єктивності;

здатність підтримувати належний рівень знань та постійно підвищувати свою професійну підготовку.

здатність планувати діяльність організації та управляти часом;
здатність розробляти організаційну структуру підприємства;
здатність управляти організацією та її підрозділами через реалізацію функцій менеджменту;

здатність формувати стратегії розвитку підприємства в умовах невизначеності та ризику на основі систематизації та аналізу внутрішньої та зовнішньої інформації;

розуміти принципи і норми права та використовувати їх у професійній діяльності;

розуміти принципи психології та використовувати їх у професійній діяльності;

2) досягнення програмних результатів навчання:

знати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні;

виконувати функціональні обов'язки в групі, пропонувати обґрунтовані фінансові рішення;

використовувати базові знання з підприємництва, торгівлі і біржової діяльності й уміння критичного мислення, аналізу та синтезу в професійних цілях.

використовувати цифрові інформаційні та комунікаційні технології, а також програмні продукти, необхідні для належного провадження маркетингової діяльності та практичного застосування маркетингового інструментарію.

виявляти навички аналізу ситуації та здійснення комунікації у різних сферах діяльності організації;

виявляти навички організаційного проектування;

виявляти навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань;

відповідати за результати своєї діяльності, виявляти навички підприємницької та управлінської ініціативи.

вміти абстрактно мислити, застосовувати аналіз та синтез для виявлення ключових характеристик фінансових систем, а також особливостей поведінки їх суб'єктів;

вміти вирішувати професійні завдання з організації діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур і розв'язувати проблеми у кризових ситуаціях з урахуванням зовнішніх та внутрішніх впливів

вміти формулювати бізнес-ідею створення суб'єктів бізнесу, вміти презентувати власні проекти щодо створення нового бізнесу з урахуванням мінливості зовнішнього середовища;

володіти загальнонауковими та спеціальними методами дослідження фінансових процесів;

володіти методами та інструментарієм для обґрунтування управлінських рішень щодо створення й функціонування підприємницьких, торговельних і біржових структур.

демонструвати здатність діяти соціально відповідально та громадсько свідомо на основі етичних міркувань (мотивів), повагу до різноманітності та міжкультурності;

демонструвати навички виявлення проблем та обґрунтування управлінських рішень та навички забезпечувати їх реалізацію в умовах невизначеності та ризику із застосуванням комп'ютерних технологій та програмного забезпечення;

демонструвати підприємливість в різних напрямках професійної діяльності та брати відповідальність за результати.

застосовувати набуті знання для виявлення, постановки та вирішення завдань за різних практичних ситуацій в підприємницькій, торговельній та біржовій діяльності.

збирати та аналізувати необхідну інформацію, розраховувати економічні та маркетингові показники, обґрунтовувати управлінські рішення на основі використання необхідного аналітичного й методичного інструментарію.

здатність аналізувати фінансову звітність та правильно інтерпретувати отриману інформацію;

здатність виконувати дослідження індивідуально та/або в групі під керівництвом лідера;

здатність виявляти навички пошуку, збирання та аналізу інформації, розрахунку показників для обґрунтування управлінських рішень;

здатність виявляти навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань, бути критичним і самокритичним;

здатність відповідати за результати своєї діяльності, виявляти навички підприємницької та управлінської ініціативи;

здатність демонструвати знання теорій, методів і функцій менеджменту, сучасних концепцій лідерства;

здатність демонструвати навички взаємодії, лідерства, командної роботи;

здатність застосовувати методи менеджменту для забезпечення ефективності діяльності організації;

здатність застосовувати методи стратегічного та поточного планування розвитку організацій, визначати пріоритети щодо функціонування організації в умовах невизначеності та ризику;

здатність застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати;

здатність застосовувати спеціалізовані інформаційні системи, сучасні фінансові технології та програмні продукти;

здатність оцінювати правові, соціальні та економічні наслідки функціонування організації;

здатність спілкуватись в усній та письмовій формі державною та іноземною мовами.

знати основи бізнес-планування, оцінювання кон'юнктури ринків та результатів діяльності підприємницьких, торговельних і біржових структур з урахуванням ризиків.

аналізувати і прогнозувати ринкові явища та процеси на основі застосування фундаментальних принципів, теоретичних знань і прикладних навичок здійснення маркетингової діяльності;

визначати функціональні області маркетингової діяльності ринкового суб'єкта та їх взаємозв'язки в системі управління, розраховувати відповідні показники, які характеризують результативність такої діяльності;

оцінювати результати власної роботи, демонструвати лідерські навички та уміння працювати в команді.

оцінювати ризики провадження маркетингової діяльності, встановлювати рівень невизначеності маркетингового середовища при прийнятті управлінських рішень.

3) набуття **результатів навчання** (згідно Дублінських дескрипторів):

– **знання:**

теоретичних основ управлінських рішень;

характеристик, вимог та особливостей особи що приймає рішення;

стадій та етапів процесу прийняття управлінських рішень;

моделей процесу прийняття управлінських рішень;

технологій розроблення управлінських рішень;

методології прийняття управлінських рішень;

інструментарію розробки управлінських рішень в різних умовах середовища: визначеності, ризику та невизначеності;

теоретичних, методичних та організаційних підходів щодо прийняття управлінських рішень з урахуванням наявної інформації та ресурсів.

– **уміння/навички:**

демонструвати знання теорій, методів і функцій менеджменту, сучасних концепцій лідерства;

взаємодії, лідерства, командної роботи;

пошуку, збирання та аналізу інформації, розрахунку показників для обґрунтування управлінських рішень;

виявлення проблем та обґрунтування управлінських рішень;

застосовувати методи менеджменту для забезпечення ефективності діяльності організації;

застосовувати спеціалізовані інформаційні системи, сучасні фінансові технології та програмні продукти;

аналізувати фінансову звітність та правильно інтерпретувати отриману інформацію;

абстрактно мислити, застосовувати аналіз та синтез для виявлення ключових характеристик фінансових систем, а також особливостей поведінки їх суб'єктів;

застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати;

організаційного проектування;

навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань;

виконувати дослідження індивідуально та/або в групі під керівництвом лідера.

– **комунікація:**

збирати, інтерпретувати та застосовувати дані щодо обґрунтування управлінських рішень;

доносити результати проведеного дослідження аудиторії;

обґрунтовувати та аргументувати власну думку щодо рекомендованих управлінських рішень вирішення проблеми.

– **відповідальність і автономія:**

спроможність самостійно проводити дослідження, приймати обґрунтовані рішення щодо реалізації функцій менеджменту в сфері управлінських рішень;

спроможність нести відповідальність за результати досліджень, вироблення та ухвалення рішень щодо вирішення визначених проблем;

здатність відповідати за результати своєї діяльності;

спроможність нести відповідальність за вироблення та ухвалення рішень у непередбачуваних робочих контекстах.

3. Структура дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин (денна форма навчання)				
	усього	у тому числі			
		лекц.	пр./сем.	лаб.	СРС
1	2	3	4	5	6
Змістовий модуль 1. Теоретичні основи прийняття управлінських рішень					
Тема 1. Управлінські рішення: сутність, роль та значення	11	2	1		8
Тема 2. Особа, що приймає рішення.	9	2	1		6
Тема 3. Стадії та етапи процесу прийняття управлінських рішень	12	2	2		8
Тема 4. Моделі процесу прийняття управлінських рішень	12	2	2		8
Тема 5. Технології розроблення управлінських рішень	12	2	2		8
Тема 6. Методологія прийняття управлінських рішень	12	2	2		8

Разом за змістовим модулем 1	68	12	10	0	46
Змістовий модуль 2. Управлінські рішення в різних умовах середовища					
Тема 7. Методи прийняття управлінських рішень в умовах визначеності	14	2	4		8
Тема 8. Методи розроблення управлінських рішень в умовах ризику	16	4	4		8
Тема 9. Прийняття управлінських рішень в умовах невизначеності	16	4	4		8
Тема 10. Реалізація управлінських рішень	12	2	2		8
Тема 11. Прийняття рішень за сферами управління	12	2	2		8
Тема 12. Якість та ефективність управлінських рішень	12	2	2		8
Разом за змістовим модулем 2	82	16	18	0	48
Усього годин	150	28	28	0	94

4. Теми семінарських/практичних/лабораторних занять

№ з/п	Вид та тема заняття	Кількість годин
1.	Семінар – розгорнута бесіда Управлінські рішення: сутність, роль та значення. Особа, що приймає рішення	2
2.	Семінар запитань і відповідей Стадії та етапи процесу прийняття управлінських рішень	2
3.	Семінар запитань і відповідей, з виконанням розрахункових задач Моделі процесу прийняття управлінських рішень	2
4.	Семінар запитань і відповідей, з виконанням розрахункових задач Технології розроблення управлінських рішень	2
5.	Семінар запитань і відповідей, з виконанням розрахункових задач Методологія прийняття управлінських рішень Захист групових проєктів	2
6.	Семінар запитань і відповідей, з виконанням розрахункових задач Методи прийняття управлінських рішень в умовах визначеності: метод дисконтування, аналіз беззбитковості	2
7.	Семінар запитань і відповідей, з виконанням розрахункових задач Методи прийняття управлінських рішень в умовах визначеності: задача про призначення, транспортна задача	2
8.	Семінар запитань і відповідей, з виконанням розрахункових задач Методи розроблення управлінських рішень в умовах ризику: VaR, Тест К-С	2
9.	Семінар запитань і відповідей, з виконанням розрахункових задач Методи розроблення управлінських рішень в умовах ризику: оптимізація інвестиційного портфелю	2
10.	Семінар запитань і відповідей, з виконанням розрахункових задач Прийняття управлінських рішень в умовах невизначеності (критерії песимізму, оптимізму, Гурвіца, Лапласа, Байєса-Лапласа)	2
11.	Семінар запитань і відповідей Прийняття управлінських рішень в умовах невизначеності	2
12.	Семінар – розгорнута бесіда Реалізація управлінських рішень	2
13.	Семінар з виконанням розрахункових задач Прийняття рішень за сферами управління	2
14.	Семінар запитань і відповідей Якість та ефективність управлінських рішень Захист групових проєктів	2

5. Розподіл балів, які отримують студенти

Відповідно до системи оцінювання знань студентів ДонНУЕТ, рівень сформованості компетентностей студента оцінюються у випадку проведення екзамену: впродовж семестру (50 балів) та при проведенні підсумкового контролю - екзамену (50 балів).

Оцінювання студентів протягом семестру (очна форма навчання)

№ теми практичного заняття	Вид роботи/бали				Позааудиторна робота	Сума балів
	Тестові завдання	Ситуаційні завдання, задачі	Обговорення теоретичних питань теми	Захист групових проектів /ПМК	Завдання для самостійного виконання	
Тема 1	2		2			4
Тема 2	1		1			2
Тема 3	1	3	1			5
Тема 4	1	3	1			5
Тема 5	1	3	1			5
Разом змістовий модуль 1	6	9	6	3/5	4	33
Тема 6	1	2	1			4
Тема 7		4	1		8	13
Тема 8	1	3	1			5
Тема 9		2	1		10	13
Тема 10	1		1			2
Тема 11		3	1		5	9
Тема 12	1	2	2			5
Тема 13	1		2			3
Тема 14	1		2			3
Разом змістовий модуль 2	6	16	12	5/5	23	67
Усього годин	12	25	18	18	27	100

Оцінювання студентів протягом семестру (заочна форма навчання)

Поточне тестування та самостійна робота			Сума в балах
Змістовий модуль 1	Змістовий модуль 2	Індивідуальне завдання	100
30	45	25	

Загальне оцінювання результатів вивчення дисципліни

Для виставлення підсумкової оцінки визначається сума балів, отриманих за результатами екзамену та за результатами складання змістових модулів. Оцінювання здійснюється за допомогою шкали оцінювання загальних результатів вивчення дисципліни (модулю).

Оцінка		
100-бальна шкала	Шкала ECTS	Національна шкала
90-100	A	5, «відмінно»
80-89	B	4, «добре»
75-79	C	
70-74	D	3, «задовільно»
60-69	E	
35-59	FX	2, «незадовільно»
0-34	F	